

**ÉVES JELENTÉS A NYOLCADIK, KILENCEDIK
ÉS TIZEDIK EURÓPAI FEJLESZTÉSI ALAP (EFA)
ÁLTAL TÁMOGATOTT TEVÉKENYSÉGEKRŐL**

(2010/C 303/02)

Éves jelentés a nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alap (EFA) által támogatott tevékenységekről

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>
Bevezetés	1–5.
Az Európai Fejlesztési Alap sajátos jellemzői	2–5.
I. fejezet – A nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alap felhasználása	6–10.
A pénzügyi műveletek végrehajtása	6–9.
A Bizottság éves jelentése a 8–10. EFA pénzügyi irányításáról	10.
II. fejezet – A Számvevőszék független megbízhatósági nyilatkozata az Európai Fejlesztési Alapra vonatkozóan	I–X.
A Számvevőszék független megbízhatósági nyilatkozata a nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alapról (EFA) 2009-es pénzügyi év vonatkozásában	I–X.
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	11–55.
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	11–12.
A beszámoló megbízhatósága	13–18.
A tranzakciók szabályszerűsége	19–25.
Bevételek	20.
Kötelezettségvállalások	21.
Kifizetések	22–25.
A rendszerek eredményessége	26–51.
Előzetes kontrollok	29–33.
Monitoring és felügyelet	34–41.
Külső ellenőrzések	42–46.
Belső ellenőrzés	47–48.
A Bizottság által kiadott vezetői teljességi nyilatkozatok	49–51.
Következtetések és ajánlások	52–55.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

BEVEZETÉS

1. Ez az éves jelentés az Európai Fejlesztési Alap (EFA) számvevőszéki értékeléséről szól. Az ellenőrzés hatókörébe tartozó tevékenységekkel és a 2009-es kiadásokkal kapcsolatos főbb adatokat az **1. táblázat** tartalmazza.

1. táblázat – Európai Fejlesztési Alap – Főbb adatok

(millió EUR)

Költségvetési cím	Szakpolitika-terület	Megnevezés	2009-es kifizetések	Gazdálkodás módja
Európai Fejlesztési Alap	8. EFA	Igazgatási kiadások	0	Közvetlen centralizált
		Operatív kiadások	0	Közvetett centralizált
			20	Közvetlen centralizált
			152	Decentralizált
			0	Közös irányítás
			172	
	9. EFA	Igazgatási kiadások	4	Közvetlen centralizált
		Operatív kiadások	36	Közvetett centralizált
			439	Közvetlen centralizált
			1 188	Decentralizált
			177	Közös irányítás
			1 844	
	10. EFA	Igazgatási kiadások	71	Közvetlen centralizált
		Operatív kiadások	2	Közvetett centralizált
			663	Közvetlen centralizált
		110	Decentralizált	
		261	Közös irányítás	
		1 107		

Összes igazgatási kiadás 75

Összes operatív kiadás 3 048

Összes kifizetés ⁽¹⁾ 3 123**Összes egyedi kötelezettségvállalás ⁽²⁾ 4 141****Összes globális kötelezettségvállalás ⁽²⁾ 3 405**

(1) Bruttó kifizetések, a visszakövetelések nélkül.

(2) Az egyedi és globális kötelezettségvállalások összegei tartalmazzák a visszavont előirányzatokat.

Forrás: Európai Számvevőszék, az AIDCO DataWarehouse által szolgáltatott adatok alapján.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

Az Európai Fejlesztési Alap sajátos jellemzői

2. Az Európai Unió által nyújtott fejlesztési-együttműködési támogatások elsősorban az Európai Fejlesztési Alapon (EFA) keresztül jutnak el az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államokhoz, illetve a tengerentúli országokhoz és területekhez (TOT). Az EFA-t 1957-ben a Római Szerződés keretében hozták létre.

3. Finanszírozását a tagállamoktól kapja, saját pénzügyi szabályzattal rendelkezik, és irányítását külön bizottság látja el. Az EFA forrásaiból finanszírozott műveletek pénzügyi lebonyolításáért az Európai Bizottság felel. A Bizottságon belül az EFA szinte összes programját a EuropeAid Együttműködési Hivatal (a továbbiakban: EuropeAid) irányítja. Ugyanez a hivatal kezeli az Európai Unió általános költségvetéséből finanszírozott külkapcsolati és fejlesztési kiadások többségét is ⁽¹⁾. Az EFA-projektek egy kis része ⁽²⁾ humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos, ezeket a Humanitárius Segélyek Főigazgatósága (DG ECHO) irányítja. Az Európai Beruházási Bank (EBB) kezeli a beruházási konstrukciót. E konstrukciós keretre sem a Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozata, sem az Európai Parlament zárszámadási eljárása nem terjed ki ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

4. Az EFA irányítása három főbb módon zajlik (**I. táblázat**): az irányítás történhet központi, közös vagy decentralizált formában ⁽⁵⁾. Központi irányítás esetén (2009-ben a kifizetések 40 %-a) közvetlenül a Bizottság bonyolítja le a támogatásokat; ez elsősorban a költségvetési támogatásra érvényes. Közös irányítás esetén (2009-ben a kifizetések 14 %-a) a Bizottság által finanszírozott egyes feladatokat nemzetközi szervezetek látnak el, feltéve, hogy számviteli, audit-, ellenőrzési és közbeszerzési eljárásaik a nemzetközileg elfogadott szabványoknak megfelelő garanciákat nyújtanak. A EuropeAid fő partnerei az ENSZ szervezetei és a Világbank. Decentralizált irányításra (a 2009-es kifizetések 46 %-a) akkor kerül sor, amikor a Bizottság a kedvezményezett ország hatóságait bízza meg bizonyos feladatok irányításával. Az EFA kifizetési eljárásának decentralizált irányítási mechanizmusát az **I. diagram** szemlélteti.

⁽¹⁾ Lásd a 2009-es számvevőszéki éves jelentés 6. fejezetét a költségvetés végrehajtásáról.

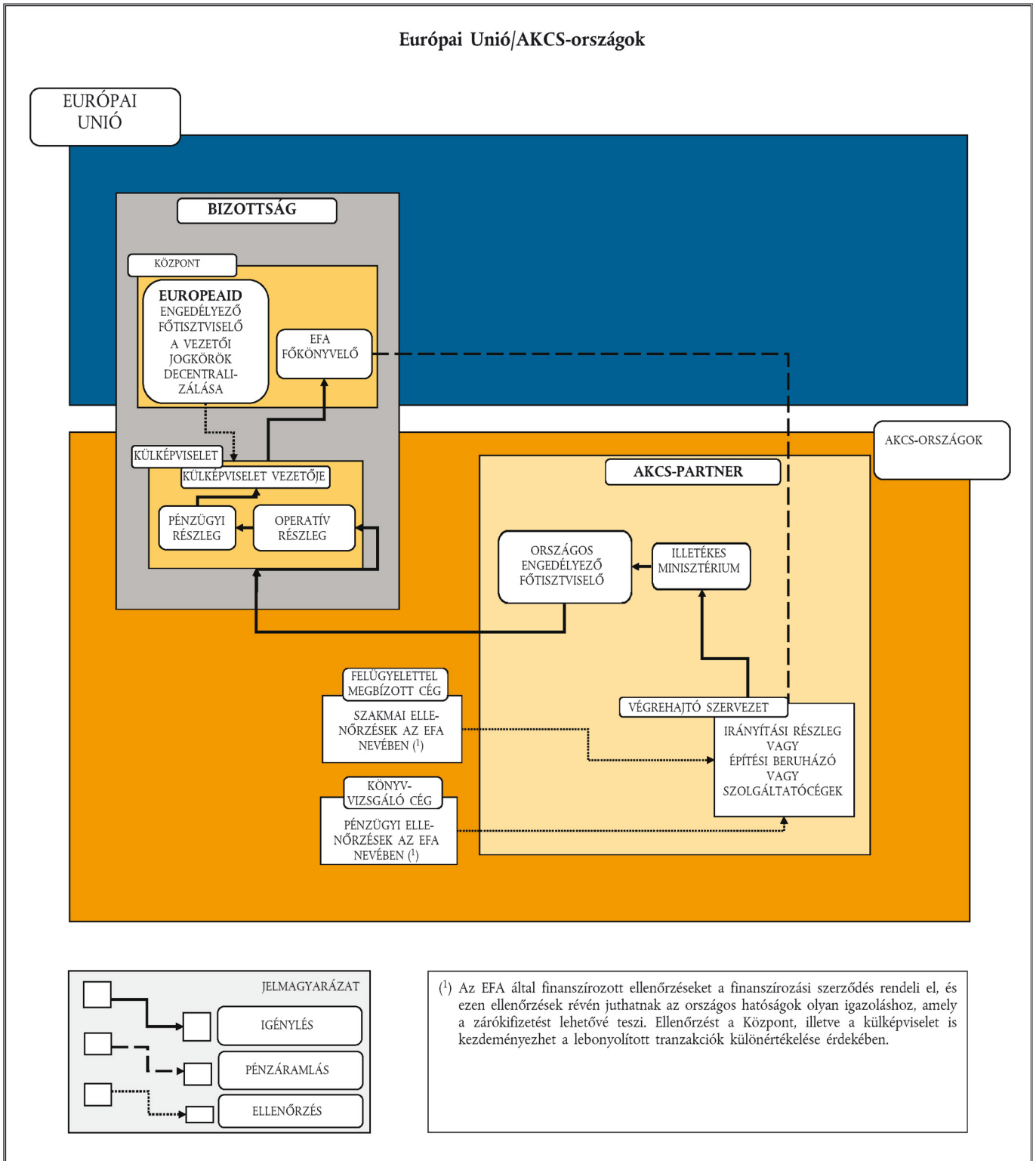
⁽²⁾ A 2009. évi kifizetések 0,9 %-a.

⁽³⁾ Lásd a tizedik Európai Fejlesztési Alap pénzügyi szabályzatáról szóló 2008. február 18-i 215/2008/EK tanácsi rendelet 118., 125. és 134. cikkét (HL L 78., 2008.3.19., 1. o.). Az ennek a rendeletnek a tervezetéről szóló 2007/9. sz. véleményében (HL C 23., 2008.1.28.) a Számvevőszék hangsúlyozta, hogy ezek a rendelkezések korlátozzák az Európai Parlament zárszámadási jogkörét.

⁽⁴⁾ Ezen műveletek számvevőszéki ellenőrzését az EBB, a Bizottság és a Számvevőszék közötti háromoldalú megállapodás szabályozza (a fent említett, a tizedik EFA-ról szóló 2008. február 18-i pénzügyi szabályzat 134. cikke).

⁽⁵⁾ A tizedik Európai Fejlesztési Alapról szóló pénzügyi szabályzat 21–29. cikke.

1. diagram – A kifizetési eljárás decentralizált irányítási mechanizmusa

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

5. Az EFA olyan országokban ténykedik, ahol a belső kontrollrendszerek általában hiányosak. A tranzakciók szabályszerűségét komolyan veszélyezteti, hogy az országos program-engedélyező iroda a legtöbb kedvezményezett országban kapacitáshiánnyal küzd, valamint hogy a végrehajtó és felügyeleti szervek kontroll-, illetve pénzügyi mechanizmusainak kialakítását és alkalmazását hiányosságok jellemzik. Sok projekt távol eső helyszínen valósul meg, egyes régiókat pedig konfliktusok sújtanak, ami szintén megnehezíti az ellenőrzések lebonyolítását.

I. FEJEZET – A NYOLCADIK, KILENCEDIK ÉS TIZEDIK EURÓPAI FEJLESZTÉSI ALAP FELHASZNÁLÁSA

A pénzügyi műveletek végrehajtása

6. 2009-ben a nyolcadik, kilencedik és tizedik EFA végrehajtása párhuzamosan zajlott. Az EFA-szerződéseket általában kb. öt évre kötik, a programozási ciklusok pedig rendszerint a partnerségi megállapodáshoz/egyezményhez igazodnak. Noha a pénzeszközök lekötése mindegyik EFA-nál ötéves időszakon belül zajlik, a kifizetések hosszabb időre is elnyúlhatnak.

7. A tagállamoktól kapott hozzájárulások teljes összege 2009-ben 3 296 millió euro volt. A hozzájárulások lehívása jelenleg is folyamatosan a kilencedik EFA-ból történik.

8. A 2008–2013-as időszakot felölelő tizedik EFA 2008. július 1-jén lépett hatályba. Ennek keretében a Közösség 22 682 millió euro összegben nyújt támogatást. Ebből az összegből 21 966 millió eurót az AKCS-országoknak, 286 millió eurót pedig a tengerentúli országoknak és területeknek (TOT) különítettek el. Az összegekbe beleértendő az Európai Beruházási Bank által az AKCS-országok részére kezelt beruházási konstrukcióba befizetett 1 500 millió euro, illetve a tengerentúli országok és területek részére kezelt beruházási konstrukcióba befizetett 30 millió euro is. Végül 430 millió eurót arra irányoztak elő, hogy az EFA programozásával és végrehajtásával kapcsolatos bizottsági költségeket fedezze.

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

5. Az EFA azon országok megsegítésére szolgál, amelyek alapvető nehézségekkel küzdenek; a fejlesztési támogatások szakpolitikáinak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti hatóságok feleljenek a fejlesztési stratégiáikért. E folyamatban kulcsszerepet játszik az engedélyezésre jogosult nemzeti tisztviselő. Az alkalmazandó eljárásoknak és szabályoknak való megfelelés biztosítására a kifejezetten az engedélyezésre jogosult nemzeti tisztviselők hivatalainak személyzete számára kialakított képzési program évek óta tart.

6. Bár minden EFA körülbelül ötéves időszakra terjed ki, a projektek és programok, illetve a kapcsolódó kifizetések végrehajtása hosszabb időszakot is igénybe vehet; ezt mindazonáltal a szabályzatok korlátozzák.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

9. A Bizottság által kezelt EFA-források összesített felhasználását és a pénzügyi műveletek végrehajtását a **2. táblázat** ismerteti. A 2009-es év során mind a globális kötelezettségvállalások, mind az egyedi kötelezettségvállalások felülmúlták a Bizottság pénzügyi végrehajtásra vonatkozó előrejelzéseit, és ennek folytán a globális kötelezettségvállalások 3 406 millió eurós szintet, az egyedi kötelezettségvállalások pedig 4 140 millió eurós rekordszintet értek el. A nettó kifizetések 3 069 millió eurót tettek ki, ami az eredeti előrejelzés 92 %-ának felel meg. Az alulteljesítés abból adódott, hogy az előre jelzett szint alatt maradtak a kifizetések a Cotonoui Megállapodás 96. cikke szerinti konzultációs eljárás vagy más, párbeszédet szolgáló intézkedések alá eső országokban ⁽⁶⁾, illetve azokban az országokban, ahol a Cotonoui Megállapodást még nem ratifikálták ⁽⁷⁾, valamint azokban ⁽⁸⁾, ahol a költségvetési támogatási kifizetésekre még azért nem került sor, mert egyes általános vagy különös feltételek teljesítési igazolása még hiányzott. A függőben lévő kifizetések összege 3 %-kal nőtt, ami a globális kötelezettségvállalások és a nettó kifizetések év közben felhalmozódó különbözete fényében normálisnak tekinthető. Ugyanakkor a régóta esedékes, illetve a szünetelő kifizetések szintje 23 %-kal nőtt, amiatt, hogy 2007-ben – a kilencedik EFA fennmaradó erőforrásainak felhasználása érdekében – sok globális kötelezettségvállalásra került sor, amelyeket azonban nem kísért ugyanolyan szintű egyedi kötelezettségvállalás.

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

9. A globális és egyéni kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos kivételes teljesítmény a Bizottság által a program végrehajtásának felgyorsítására elfogadott szakpolitika sikerét igazolja.

A fennmaradó kifizetések 2009-es növekedése a 2007. évi kötelezettségvállalások különösen nagy mértékével és az EFA-programciklussal magyarázható; ez utóbbi általában három évig tart, és a legnagyobb kifizetések általában az első évre, illetve az utolsó év végére esnek.

⁽⁶⁾ Madagaszkár, Mauritánia, Niger és Guinea (Conakry).

⁽⁷⁾ Szudán és Egyenlítői Guinea.

⁽⁸⁾ Malawi, Haiti, Kongói Demokratikus Köztársaság és Etiópia.

2. táblázat – táblázat – Összesítés az EFA-források felhasználásáról, 2009. december 31.

(millió EUR)

	A 2008. év végi helyzet		A költségvetés végrehajtása 2009-es pénzügyi év során				A 2009. év végi helyzet				
	Teljes összeg	Végrehajtási arány (%)	8. EFA ⁽³⁾	9. EFA ⁽³⁾	10. EFA	Teljes összeg	8. EFA	9. EFA	10. EFA	Teljes összeg	Végrehajtási arány (%)
A – FORRÁSOK⁽¹⁾	48 677,7		0,8	1,0	66,6	68,4	10 786,7	16 632,8	21 326,7	48 746,1	
B – Felhasználás											
1. Pénzügyi kötelezettségvállalások	32 185,3	66,1 %	– 41,7	– 53,8	3 501,0	3 405,5	10 744,4	16 579,0	8 267,4	35 590,7	73,0 %
2. Egyedi jogi kötelezettségvállalások	24 880,8	51,1 %	– 41,8	997,4	3 184,1	4 139,7	10 499,1	15 206,8	3 314,5	29 020,5	59,5 %
3. Kifizetések⁽⁴⁾	20 031,1	41,2 %	152,1	1 805,8	1 111,4	3 069,3	10 082,4	11 816,9	1 201,1	23 100,4	47,4 %
C – Kifizetendő összeg (B1–B3)	12 154,1	25,0 %					662,1	4 762,1	7 066,3	12 490,3	25,6 %
D – Rendelkezésre álló egyenleg (A–B1)	16 492,5	33,9 %					42,3	53,8	13 059,3	13 155,4	27,0 %

(¹) A nyolcadik, kilencedik és tizedik EFA-hoz eredetileg rendelt összegek, társfinanszírozás, kamat, egyéb források, transzferek korábbi EFA-kból és migrációs kiigazítások.

(²) A források százalékában.

(³) A negatív összegek visszavont kötelezettségvállalásoknak felelnek meg.

(⁴) Nettó kifizetések a visszafizetések után.

Forrás: Számvevőszék, a pénzügyi műveletek végrehajtásáról szóló EFA-jelentések és a 2009. december 31-i pénzügyi kimutatások alapján.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

A Bizottság éves jelentése a 8–10. EFA pénzügyi irányításáról

10. A tizedik EFA-ról szóló pénzügyi szabályzat ⁽⁹⁾ előírja, hogy a Bizottság évente készítsen jelentést az EFA pénzügyi irányításáról. A Számvevőszék véleménye szerint a pénzügyi irányításról szóló jelentés pontosan ábrázolja, hogy mennyire valósultak meg a Bizottságnak a pénzügyi évre vonatkozó operatív céljai (különösen a pénzügyi végrehajtást és a kontrolltevékenységeket illetően), illetve hogy miként alakult a pénzügyi helyzet, és milyen események gyakoroltak jelentős hatást a 2009-es év tevékenységeire.

⁽⁹⁾ 118. és 124. cikk.

II. FEJEZET – A SZÁMVEVŐSZÉK FÜGGETLEN MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATA AZ EURÓPAI FEJLESZTÉSI ALAPRA VONATKOZÓAN

A Számvevőszék független megbízhatósági nyilatkozata a nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alapról (EFA) a 2009-es pénzügyi év vonatkozásában

I. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikkének, illetve a 10. Európai Fejlesztési Alapról szóló – és a korábbi EFA-kra is vonatkozó – pénzügyi szabályzat 141. cikkének rendelkezései alapján a Számvevőszék a következőket ellenőrizte:

- a) a nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alap 2009-es pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolója, amely az összevont pénzügyi kimutatásokból, valamint a nyolcadik, kilencedik és tizedik EFA pénzügyi műveleteinek végrehajtásáról szóló összevont jelentésből⁽¹⁰⁾ áll;
- b) az EFA jogi keretén belül végrehajtott, a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az EFA azon forrásaira vonatkozóan, amelyek pénzügyi irányításáért a Bizottság felel⁽¹¹⁾.

A vezetés felelőssége

II. A nyolcadik, kilencedik és tizedik EFA-ról szóló pénzügyi szabályzatnak megfelelően a vezetőség⁽¹²⁾ felel az EFA végleges éves beszámolójának elkészítéséért és valós bemutatásáért, valamint az alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért:

- a) az EFA végleges éves beszámolójára vonatkozó vezetői felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő lényegi hibáktól mentes pénzügyi kimutatások elkészítésére és valós bemutatására vonatkozó belsőkontroll-mechanizmusok kialakítását, bevezetését és fenntartását, az EFA számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽¹³⁾ alapján megfelelő számviteli politika kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését. Az EFA végleges éves beszámolóját a Bizottság hagyja jóvá;
- b) az, hogy a vezetők hogyan gyakorolják az alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatos felelősségüket, attól függ, hogy az EFA-t milyen módon hajtják végre. Közvetlen centralizált irányítás esetén a végrehajtási feladatokat a bizottsági részlegek végzik el. Decentralizált irányítás esetén a végrehajtási feladatokat a harmadik országokra, közvetett centralizált irányításkor pedig egyéb szervekre ruházzák. Közös irányításkor a végrehajtási feladatokat a Bizottság és a nemzetközi szervezetek együtt végzik. A végrehajtási feladatokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás követelményeinek megfelelően kell elvégezni, eredményes és hatékony belsőkontroll-mechanizmusok tervezésével, működtetésével és fenntartásával, beleértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében folytatott megfelelő felügyelet gyakorlását és az ezek megelőzésére tett megfelelő intézkedéseket, valamint szükség esetén a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzeszközök megtérítését célzó bírósági eljárásokat. Az alkalmazott végrehajtási módtól függetlenül az EFA beszámolója alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért a végső felelősséget a Bizottság viseli.

⁽¹⁰⁾ Az összevont pénzügyi beszámoló a következőkből áll: a mérleg, az eredménykimutatás, a készpénzforgalmi kimutatás, valamint az Európai Fejlesztési Alapba befizetendő tételek táblázata.

⁽¹¹⁾ A tizedik EFA-ról szóló pénzügyi szabályzat 2., 3. és 4. cikke, 125. cikkének (4) bekezdése és 134. cikke értelmében ez a megbízhatósági nyilatkozat nem vonatkozik az EFA forrásainak azon részére, amelyeket az EBB kezel, illetve amelyeket az EBB felelősségére kezelnek.

⁽¹²⁾ A Bizottság szintjén vezetőség alatt a következők értendők: az intézmény tagjai, a felhatalmazás által vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselők, a számvitelért felelős tisztviselő és a pénzügyi, ellenőrzési és kontrollrészlegek vezetősége. A kedvezményezett államok szintjén vezetőségnek tekintendők: az engedélyezésre jogosult tagállami tisztviselők, a számvitelért felelős tisztviselők, a kifizető hatóságok, valamint a végrehajtó szervezetek vezetősége.

⁽¹³⁾ Az EFA számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége által kiadott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve ezek hiányában a Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak, amelyeket a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) bocsátott ki. A pénzügyi szabályzatnak megfelelően a 2009-es pénzügyi évre vonatkozó összevont pénzügyi kimutatások ezen, az EFA számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok alapján készültek, amelyek az eredményszemléletű számvitel elveit a sajátos közösségi környezethez igazítják, míg az EFA végrehajtásáról szóló összevont jelentések továbbra is elsősorban készpénzforgalmon alapulnak.

Az ellenőrök felelőssége

III. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzései alapján megbízhatósági nyilatkozatot nyújtson be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a beszámoló megbízhatóságára, valamint az elszámolások alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC és az ISSAI nemzetközi ellenőrzési standardjaival és etikai kódexével összhangban végezte ellenőrzését. Ezeknek a standardoknak az értelmében a Számvevőszéknek úgy kell megterveznie és végrehajtania az ellenőrzést, hogy ésszerű bizonyosságot nyerjen arra nézve, hogy az EFA végleges éves beszámolója mentes a lényegi hibáktól, valamint hogy a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók összességükben jogszerűek és szabályszerűek.

IV. A III. bekezdésben leírt összefüggésben az ellenőrzés olyan eljárások elvégzését jelenti, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték nyerhető a végleges összevont beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint az alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az ellenőr megítélésén múlik, hogy milyen eljárásokat alkalmaz; ide tartozik például annak értékelése, hogy mekkora a lényegi hibák kockázata a végleges összevont beszámolóban, illetve hogy fennáll-e az alapul szolgáló tranzakciók lényeges – akár csalás, akár hiba okozta – szabályszerűtlensége az EFA jogi keretein belüli követelményekhez viszonyítva. Kockázatértékelése során a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárások tervezésénél az ellenőr tekintetbe veszi a végleges összevont beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belsőkontroll-mechanismusokat, valamint az alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét biztosítani hivatott felügyeleti és kontrollrendszereket. Ezzel kapcsolatban az ellenőrzés értékeli továbbá, hogy az alkalmazott számviteli alapelvek megfelelőek és a számviteli becslések ésszerűek-e, valamint kiterjed a végleges összevont beszámoló és az éves tevékenységi jelentések általános bemutatásának értékelésére is.

V. A Számvevőszék meggyőződése, hogy a rendelkezésére álló ellenőrzési bizonyítékok elégséges és megfelelő alapot nyújtanak a megbízhatósági nyilatkozat megadásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

VI. A Számvevőszék véleménye szerint a nyolcadik, kilencedik és tizedik EFA végleges éves beszámolója, a költségvetési rendelet előírásaival és a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályokkal összhangban, minden lényegi szempontból megbízható és valós képet nyújt az EFA 2009. december 31-i pénzügyi helyzetéről, illetve az akkor véget ért évben lezajlott gazdasági események eredményéről.

VII. A VI. bekezdésben ismertetett véleményének megkérdőjelezése nélkül a Számvevőszék szerint figyelmet érdemel, hogy az előfinanszírozás keretében nyújtott garanciák összértékét alacsonyabb, a pénzügyi beszámolók jegyzetében feltüntetett visszatartási biztosítékok összegét pedig magasabb értéken szerepeltették.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

VIII. A Számvevőszék véleménye szerint a nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alap 2009. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó beszámolóját megalapozó bevételek, kötelezettségvállalások és kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

IX. A VIII. bekezdésben kifejtett véleményének megkérdőjelezése nélkül a Számvevőszék felhívja a figyelmet arra, hogy igen gyakoriak voltak a kötelezettségvállalásokat és kifizetéseket érintő, ám a teljes hibaarány becslésekor figyelmen kívül hagyott nem számszerűsíthető hibák.

X. A Számvevőszék úgy ítéli meg, hogy a Bizottság felügyeleti és kontrollrendszerei csak részben eredményesek a hibák megelőzésében, illetve feltárásában és kijavításában.

2010. szeptember 9.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

Európai Számvevőszék
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

**A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT
ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK****Az ellenőrzés hatóköre és módszere**

11. Az EFA beszámolójának megbízhatóságára vonatkozó, a megbízhatósági nyilatkozat VI. és VII. bekezdésében foglalt észrevételek a konszolidált pénzügyi kimutatások ellenőrzésén⁽¹⁴⁾, illetve a nyolcadik, kilencedik és tizedik EFA pénzügyi műveleteinek végrehajtásáról szóló konszolidált jelentés⁽¹⁵⁾ ellenőrzésén alapulnak. Ennek keretében megfelelő számú ellenőrzést végeztünk el azzal a céllal, hogy teszteléssel megvizsgáljuk az összegekre és a nyilvánosságra hozott információkra vonatkozó bizonyítékokat. Többek között értékeltük az alkalmazott számviteli alapelveket, a vezetés lényegesebb előzetes becsléseit és a konszolidált beszámoló általános bemutatását.

12. Az elszámolások alapjául szolgáló tranzakciók szabályszerűségére irányuló számvevőszéki ellenőrzési koncepciót és módszertant a Számvevőszéknek a költségvetés végrehajtásáról szóló 2009-es éves jelentése tartalmazza (az 1. fejezet 1.1. mellékletének 2. része). A megbízhatósági nyilatkozat VIII–X. bekezdésében foglalt, az EFA által lebonyolított tranzakciók szabályszerűségével kapcsolatos észrevételek az alábbiakon alapulnak:

- a) összesen 220 tételből álló reprezentatív statisztikai minta tételes ellenőrzése. A mintában 50 pénzügyi és egyedi kötelezettségvállalás, valamint a EuropeAid központi részlegei és a külképviseletek által folyósított 170 közbenső és záró kifizetés szerepelt. Szükség esetén a végrehajtó szervezeteknél és a végső kedvezményezetteknel helyszíni ellenőrzésre is sor került, a pénzügyi jelentések és költségkimutatások alapját képező kifizetések ellenőrzése végett;
- b) a felügyeleti és kontrollrendszerek eredményességének értékelése a EuropeAid központi részlegeinél és a külképviseleteknél, amely a következő elemekre terjedt ki:
  - i. a szerződések és kifizetések előzetes ellenőrzése az engedélyezésre jogosult tisztviselők, így többek között a nemzeti programengedélyező irodák által;
  - ii. monitoring és felügyelet;
  - iii. külső ellenőrzések;
  - iv. belső ellenőrzés;
- c) a korábbi észrevételek hasznosulását a **4. melléklet** foglalja össze.

⁽¹⁴⁾ Lásd a tizedik Európai Fejlesztési Alapról szóló, 2008. február 18-i pénzügyi szabályzat 122. cikkét: a pénzügyi kimutatásoknak tartalmazniuk kell a mérleget, a gazdasági eredménykimutatást, a pénzforgalmi kimutatást és az EFA követeléseinek táblázatát.

⁽¹⁵⁾ Lásd a tizedik Európai Fejlesztési Alapról szóló, 2008. február 18-i pénzügyi szabályzat 123. cikkét: a pénzügyi műveletek végrehajtására vonatkozó jelentéseknek tartalmazniuk kell olyan táblázatokat, amelyek ismertetik az előirányzatokat, a kötelezettségvállalásokat és a kifizetéseket.

A beszámoló megbízhatósága

13. A Számvevőszék megállapítja, hogy az EFA 2009. december 31-én végződő pénzügyi évre vonatkozó beszámolója minden lényegi szempontból híven tükrözi az EFA pénzügyi helyzetét, illetve az akkor véget ért évben lezajlott gazdasági eseményeinek eredményeit, a költségvetési rendelet előírásaival és a számvitelért felelős tisztviselő által elfogadott számviteli szabályokkal összhangban.

14. A 2009-es volt az első év, amikor az EFA éves beszámolójának összeállítása az eredményszemléletű ABAC FED könyvelési rendszerrel történt (az Európai Unió általános költségvetése ugyanezzel a rendszerrel készül). A korábbi készpénzalapú könyvelési rendszerről (OLAS) történt sikeres átalást követően az ABAC-ot 2009 februárjában vezették be. Az új rendszer jobban illeszkedik az eredményszemléletű elszámoláshoz, például azáltal, hogy az év végi eredményszemléletű kimutatásokhoz szükséges kézi kiigazítások számát csökkenti. Az ABAC-FED tehát javította a számviteli környezetet.

15. A EuropeAid által végzett utólagos ellenőrzések megállapították, hogy megnőtt a kódolási hibák gyakorisága⁽¹⁶⁾. Noha a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó számvevőszéki ellenőrzés nem tárt fel olyan lényeges hibát, amely ezekre a hibákra lenne visszavezethető, ezek továbbra is aggodalomra adnak okot, mert befolyásolhatják az éves beszámoló elkészítéséhez felhasznált adatok pontosságát, különösen a pénzügyi évek év végi elkülönítésekor.

16. A Számvevőszék EFA-ról szóló 2008-as éves jelentésére adott válaszában megfelelően⁽¹⁷⁾ a Bizottság finomított a majdan beérkező számlák után képzett céltartalék becslési módszerén. A Számvevőszék ellenőrzése megerősítette ezen módszer helyes alkalmazását, és a pénzügyi kimutatásokban szereplő aktív időbeli elhatárolások összegét lényegi hibától mentesnek találta.

17. A pénzügyi kimutatások 2.2. megjegyzésében szereplő előfinanszírozási garanciák folyamatban lévő összege 2009 végén tartalmazott egy 413,6 millió eurós összeget. A Számvevőszék szerint azonban ez az összeg a valóságban 82,3 millió euróval, azaz 19,9 %-kal több.

15. Bizonyos esetekben a projektkezelés új informatikai rendszerére való átállás zavart okozhatott az adatok kódolásában. A rendszer használatának javítása céljából a EuropeAid számos képzést szervezett a küldötteknek és a központokban.

2009 végén a EuropeAid központi szolgálatai külön osztályt állítottak fel a Közös Relex Információs Rendszerben (CRIS) kódolt információk minőségének felügyeletére, ami várhatóan tovább javítja az éves elszámolások előkészítésére szolgáló adatok megbízhatóságát.

Mint a Számvevőszék megállapította, ez nem volt jelentős hatással az éves elszámolásokra.

17. A Bizottság elfogadja az észrevételt, és 2010-ben az engedélyezésre jogosult tisztviselő elvégezte a szükséges kiigazításokat.

A Bizottság megjegyzi, hogy a Számvevőszék az általa vizsgált 39 szerződésből álló mintában egyetlen, 3,5 millió eurós hibát talált.

⁽¹⁶⁾ Pl.: szerződés típusa, a szerződés induló és záró napja.

⁽¹⁷⁾ 15. bekezdés (HL C 269., 2009.11.10.).

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

18. A pénzügyi kimutatások 5.1. megjegyzésében feltüntetett visszatartási garanciák összege 2009 végén 186,2 millió eurót tett ki. A Számvevőszék szerint azonban ez az összeg a valóságban 58,4 millió euróval, azaz 31,4 %-kal több.

A tranzakciók szabályszerűsége

19. A tranzakciók tesztelésének eredményeit a **1. melléklet** foglalja össze.

Bevételek

20. A Számvevőszék ellenőrzése a bevételi tranzakciók kapcsán lényeges hibát nem talált.

Kötelezettségvállalások

21. A Számvevőszék ellenőrzése a kötelezettségvállalások kapcsán nem állapított meg lényeges hibákat, ám gyakori nem számszerűsíthető hibákat tárt fel. A feltárt hibák a pályázati szabályoknak, a szerződések aláírására jogszabályban meghatározott határidőknek és a kötelező garanciákra vonatkozó előírásoknak a betartásával kapcsolatosak. A költségvetési támogatások kötelezettségvállalásai esetében a Számvevőszék szerint – a Bizottság dinamikus értelmezését figyelembe véve⁽¹⁸⁾ – a Europeaid jól szerkesztett, áttekinthető módon bizonyította a Cotonoui Megállapodás követelményeinek betartását.

Kifizetések

22. A számvévszéki ellenőrzés megállapította, hogy a kifizetések lényegi hibáktól mentesek⁽¹⁹⁾. Fényt derített azonban egyes hibákra, melyek elemzése a 23–25. bekezdésben található.

Projekt-kifizetések

23. A feltárt számszerűsíthető hibák a projekt-kifizetések esetében leginkább az alábbi típusokba sorolhatók:

- a) pontosság: számítási hibák;
- b) megalapozottsági hiba: a nyújtott szolgáltatásokat és a leszállított árukat igazoló számlák, illetve bizonylatok hiánya;
- c) támogathatósági hiba: a megvalósítási időszakon kívül eső, valamint a szerződésben nem szereplő tételekhez kapcsolódó kiadások, jogosulatlan áfatérítések, illetve a kötelező szankciók érvényesítésének elmaradása.

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

18. A Bizottság elfogadja az észrevételt, de megjegyzi, hogy a Számvevőszék az általa vizsgált 39 szerződésből álló mintában egyetlen hibát talált, amelyet extrapolált.

21. A Bizottság hangsúlyozza, hogy egyetlen kifizetés sem valósult meg pénzügyi garancia fedezete nélkül. A Bizottság üdvözli azt a megállapítást, hogy a költségvetési támogatásra való jogosultságot egységes és strukturált módon mutatták ki.

⁽¹⁸⁾ Lásd az EFA-ból az AKCS-országoknak nyújtott költségvetési támogatásokról szóló 2/2005. sz. különjelentés 28. és 29. bekezdését (HL C 249., 2005.10.7.).

⁽¹⁹⁾ A Számvevőszék a lényegességi küszöböt 2 %-ban határozza meg.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

24. A nem számszerűsíthető hibák főleg a bankgaranciákra vonatkozó szabályok megszegésével – aminek a vállalkozók fizetési képtelensége esetén van pénzügyi következménye –, valamint a vállalkozóknak juttatott, majd visszafizettetett előlegek helytelen kiszámításával kapcsolatosak.

Költségvetési támogatással kapcsolatos kifizetések

25. A Számvevőszék ellenőrzése szerint a költségvetési támogatások kifizetését gyakran előforduló nem számszerűsíthető hibák jellemezték, amelyek abból fakadtak, hogy a fizetési feltételek betartása nem volt jól szerkesztett, átlátható módon bizonyítva. Ennek hátterében főként az állt, hogy a külképviseletek közpénzkezelést értékelő jelentései nem határozták meg, milyen kritériumok szerint kell az előrehaladást értékelni (az adott időszakban milyen intézkedéseket kell végrehajtani, és azoktól milyen eredményeket várunk), milyen előrelépés történt, és mi az oka annak, hogy a reformprogram esetleg nem a fogadóállam tervei szerint teljesült. Ezek a hibák azonban elsősorban az (egyértelmű értékelési keret nélküli) kilencedik EFA finanszírozási szerződése alapján eszközölt kifizetésekben, illetve a sebezhetőségi Flex konstrukció és a „B” pénzügyi keret (sürgősségi segítségnyújtás) által nyújtott pótlólagos költségvetési támogatások kifizetéseiben fordultak elő; ez utóbbi két eszköz a világméretű pénzügyi válság és az emelkedő élelmiszerárak által okozott társadalmi és gazdasági hatások ellensúlyozására szolgál. A 10. EFA finanszírozási szerződése keretében folyósított kifizetések – egyetlen eset kivételével – mentesek voltak az ilyen hibáktól (lásd a 32. bekezdést).

A rendszerek eredményessége

26. A rendszerek vizsgálatának eredményeit a **2. melléklet** foglalja össze.

27. A 3. bekezdésben már említettük, hogy az Európai Unió általános költségvetéséből, illetve az EFA-ból finanszírozott külső támogatási eszközök többségét⁽²⁰⁾ a EuropeAid hajtja végre. Tehát – ellenkező kitétel hiányában – a Számvevőszék azon észrevételei, amelyek a felügyeleti és kontrollrendszerek eredményességével, valamint a főigazgató éves tevékenységi jelentésének és nyilatkozatának megbízhatóságával kapcsolatosak, a EuropeAid valamennyi felelősségi területére vonatkoznak.

28. A Számvevőszék a EuropeAid felügyeleti és kontroll-rendszereit összességében részben eredményesnek értékelte.

24. A Bizottság felhívja a figyelmet arra, hogy az előlegek visszafizetésének kiszámításakor vétett összes hibát helyreállították a szerződések esedékességének vége előtt.

25. A Bizottság üdvözli azt az észrevételt, miszerint a jogosultság kimutatásában alapvető javulás figyelhető meg a 10. EFA-ban a világosabb értékelési keretek miatt; ezeket most folyamatos jelleggel használják.

A fejlesztés megerősítésére és a hasonló hibák kiküszöbölése érdekében a Bizottság tudomásul veszi a strukturált megközelítés további erősítésének szükségességét a közpénzkezelés fejlődésének kimutatásához. A Bizottság ezért megújult keretet dolgozott ki a közpénzkezelés fejlődésének felügyeletére és jelentéstételére, amely a kiinduló elvárásokhoz képest elért eredményekre összpontosít. E felülvizsgált formátumot 2010 júniusában véglegesítették, és a felülvizsgált megközelítést alkalmazó országjelentések alapján fogják értékelni a 2010-es és azon túl fennmaradó összegek kifizetésének jogosultságát. E háttérrel a Bizottság arra számít, hogy a kapcsolódó, nem számszerűsíthető hibák szintjét illetően képes lesz folyamatos javulást kimutatni a jövőbeni megbízhatósági nyilatkozatokban.

A Vulnerability (V) FLEX facility és az Envelope B elnevezésű sürgősségi eszközök tekintetében a Bizottság szigorú megközelítést tartott fenn a jogosultság értékelésére, mint azt bizonyítja azon programok sora, ahol a kifizetések nem valósultak meg.

28. A EuropeAid úgy tervezte meg ellenőrzéseit, hogy többéves programjainak teljes idejére kiterjedjenek. A EuropeAid úgy találja, hogy a felügyeleti és kontrollrendszerek hatékonyak, és az évek során jelentősen fejlődtek, mint azt a Számvevőszék mintájának alapján a teljes mértékben szabályos kifizetések arányának növekedése tükrözi. A Számvevőszék által az elmúlt években tett ajánlásokat alkalmazták, és a Számvevőszék számos javító célú intézkedést elismert, amelyek eredményeként a kulcsfontosságú kontrollrendszerek jelentős elemeit „hatékonyak” ítélte.

⁽²⁰⁾ Kivéve az előcsatlakozási támogatást, a nyugat-balkáni államoknak nyújtott támogatást, a humanitárius segítségnyújtást, a makroszintű pénzügyi támogatást, a közös kül- és biztonságpolitikát (CFSP) és a gyorsreagálású mechanizmust.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

*Előzetes kontrollok***A EuropeAid központi részlegei**

29. A Számvevőszék értékelése szerint a EuropeAid központi részlegeinek engedélyező tisztviselői által alkalmazott előzetes kontrollok eredményesek.

Külképviseltek

30. A Számvevőszék értékelése szerint a külképviseltek engedélyező tisztviselői által alkalmazott előzetes kontrollok részben eredményesen tárják fel és korrigálják a hibákat.

31. Ami a projektkifizetéseket illeti, a kiadások támogathatóságának ellenőrzésében, az igényelt összegek kiszámításában és a szükséges bizonylatok fellelhetőségében hiányosságok mutatkoztak.

32. A költségvetési támogatást illetően a Számvevőszék ellenőrzése megerősíti az EFA-ról szóló 2008-as éves jelentésében konstatált javulást ⁽²¹⁾. A 10. EFA finanszírozási szerződési egyértelműbb keretet nyújtanak az általános támogathatósági feltételek értékeléséhez. Ami a közpénzkezelési támogathatósági kritériumot illeti, a finanszírozási szerződések az adott országok, a Bizottság, illetve más donorkok között egyeztetett értékelési rendszereket kötnék ki. Ilyenek például a teljesítményértékelési keretrendszerek, amelyek a költségvetési támogatások évenkénti közös vizsgálatánál alkalmazandók. Az elsődleges célokat, az időbeli ütemezést és az információk forrását meghatározó ilyen keretrendszerek alkalmazása megkönnyíti az előrehaladás egységes szerkezetben és formában szerkesztett értékelését, és ily módon javít a kifizetési határozatok átláthatóságán. Viszont a változó munkafázisok után folyósítandó, teljesítményalapú kifizetések konkrét feltételei – úgymint az egyes mutatók célértékei, a teljesítményigazolás adatforrásai és a számítási módszerek – gyakran többféleképpen értelmezhetőek, ami a kifizetési határozatok átláthatóságát szintén befolyásolhatja.

33. További javulásként könyvelhető el 2009-ben, hogy elkészült a Bizottság új útmutatója az ingatag helyzetű államoknak nyújtandó költségvetési támogatásról, amely a költségvetési támogatás nyújtásához bizonyos egészen alapvető, a közpénzkezelési rendszereket érintő feltételeket szab meg, és egyben úgy módosítja a pénzügyi ügymenetet, hogy a kifizetés jóváhagyási eljárásában logikusabb sorrendbe rendezi a pénzügyi és operatív ellenőrzéseket.

30. A Bizottság a külső támogatások irányításának szükségleteire szabott, széles körű képzési program keretei között folyamatos képzést biztosít a központokban és a küldöttségeknél dolgozó személyzet számára.

32. A Bizottság üdvözli, hogy a Számvevőszék az általános jogosultsági feltételekre vonatkozó értékelési keretek egyértelműségét illetően elismeri a folyamatos fejlődést.

A Bizottság elismeri, hogy a teljesítményalapú kifizetésekre vonatkozó különleges feltételek területén is fontos a hasonló egyértelműség. Adott esetben a Bizottság a vonatkozó finanszírozási megállapodások felülvizsgálatán keresztül próbálja átültetni a Számvevőszék e tekintetben tett különleges észrevételeit. Ezzel párhuzamosan az új programok átgondolása érdekében a EuropeAid kölcsönös felülvizsgálati folyamata során (minőség-támogató csoport) a kérdés nagyobb figyelmet kap.

33. A Bizottság üdvözli, hogy a Számvevőszék elismeri e két fontos hozzájárulást a költségvetési támogatás strukturáltabb és egységesebb kifizetésének biztosításához.

⁽²¹⁾ 46. bekezdés.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

*Monitoring és felügyelet***Külképviseltek**

34. A Számvevőszék értékelése szerint a külképviseltek által alkalmazott monitoring és felügyelet részben eredményes.

35. A korábbi évekhez hasonlóan a Számvevőszék ezúttal is megállapítja, hogy a legtöbb kedvezményezett ország program-engedélyező irodáját sújtó kapacitáshiány rosszul dokumentált és eredménytelen ellenőrzésekhez vezetett. A külképviseltek gyakran nyújtanak szakmai segítséget ezen kapacitáshiány ellensúlyozására, de ennek eredménye gyakran korlátozott, egyrészt azért, mert az országos engedélyező irodák nem látják el kifogástalanul feladatukat, másrészt a forráshiány, illetve az alkalmazotti állomány gyakori cserélődése miatt.

36. A számvevőszéki ellenőrzés a végrehajtó szervezetek és a felügyeleti szervek által irányított pénzügyi folyamatokban és kontrollokban is hiányosságokat észlelt:

- a) hiányos a kiadások támogathatóságának kontrollja; elégtelen a bizonylatok iktatása és megőrzése; hiányosak a számviteli kontrollok, és nem biztosítják, hogy a kiadásokat megfelelően könyveljék le, illetve mutassák ki, sőt még a számszaki problémákat sem tudják kiküszöbölni;
- b) egyes építési beruházásra irányuló szerződéseknél a vállalkozók által benyújtott számlák felügyeleti kontrollja nem kielégítő.

37. A külképviseltek általában véve tisztában voltak ezekkel a hiányosságokkal, és ennek megfelelően csak korlátozottan hagytakoztak ezekre a kontrollokra; bizonyos ellenőrzéseket tehát újra elvégeztek; a projektek pénzügyi zárása előtt kötelező és kockázatalapú ellenőrzéseket, illetve a kiadások igazolását követelték meg; más esetekben pedig a folyamatban lévő építési beruházások szakmai átvilágítását rendelték meg. Mivel azonban a külképviseltek erőforráshiánnyal küzdenek, korlátozott kapacitást tudnak az olyan jellegű munkára mozgósítani, mint a projektek helyszíni felügyelete, a továbbképzés, illetve a projektirányításban való segítség.

A EuropeAid központi részlegei

38. A Számvevőszék értékelése szerint a EuropeAid központi részlegei által ellátott monitoring és felügyelet eredményes.

35. A küldöttségeknek az engedélyezésre jogosult nemzeti tisztviselők számára nyújtott támogatáson és műszaki segítségnyújtáson túl a EuropeAid számos képzést biztosít minden évben az engedélyezésre jogosult nemzeti tisztviselők hivatalaiban és a szakminisztériumokban. Az eljárásokra vonatkozóan kiterjedt tájékoztatás is rendelkezésre áll a EuropeAid honlapján.

36. A Bizottság megjegyzi, hogy az elmúlt években létrehozott ellenőrzési eszközök és folyamatok most hozzák meg eredményüket. Mindazonáltal ígéretet tesz arra, hogy folytatja a személyzet képzésére, valamint az irányítással és az ellenőrzési eszközökkel kapcsolatos tájékoztatás kiszélesítésére tett erőfeszítéseit.

- a) A Bizottság arra számíthat, hogy a kedvezményezettek pénzügyi kezelési eszközkészlete 2010 végére elérhetővé válik. A pénzügyi kezelési eszközkészlet fő célja alapvető praktikus irányítás biztosítása könnyen kezelhető formában a kedvezményezettek számára, hogy megfelelhessenek az EK által finanszírozott külső segítségnyújtási fellépésekre vonatkozó pénzügyi irányítási szabályoknak.

37. A küldöttségek számos további ellenőrzést végeznek, hogy ellensúlyozzák az engedélyezésre jogosult nemzeti szervezeti egységek egyengeségeit.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

39. A keretszerződési megállapodásban előírt ellenőrzések értékes információkkal szolgálnak a projektek kontrollrendszerét érintő hiányosságokról, valamint a potenciálisan nem támogatható kiadások szintjéről és jellemzőiről. A EuropeAid központi részlegei minden évben kiemelik ezeket az eredményeket, és visszatérő jelenségek esetén megkeresik a végrehajtó szervezetet; ilyen jelenség lehet például a hiányzó vagy elégtelen dokumentáció, illetve a helytelen beszerzési eljárások. A EuropeAid központi részlegeinél jelenleg folyamatban van egy olyan pénzgazdálkodási eszköztár kidolgozása, amely a hibáknak úgy próbálja elejét venni, hogy elmélyíti a végrehajtó szervezetek pénzgazdálkodási szabályokkal kapcsolatos ismereteit. 2009-ben a EuropeAid központi részlegei 14 helyszíni ellenőrzést végeztek. Ezen túlmenően a földrajzilag illetékes igazgatóságok saját kezdeményezésre szintén felkeresték a küllképviselőket. Mindez hasznos továbbképzésnek és segítségnyújtásnak bizonyult, és ajánlások is születtek a meglátogatott küllképviselők belsőkontroll-mechanizmusának javítására.

40. A EuropeAid központi részlegei elemezték a küllképviselőknek a küllső támogatások irányításáról szóló kétévenként elkészített jelentését, és úgy találták, hogy a támogatások eredményes lebonyolításának legfőbb akadálya a személyi állomány gyakori cserélődése és a megfelelő szakemberek hiánya – különösen az ingatag helyzetű országokban. A EuropeAid kockázati nyilvántartásában 2010-ben a legfontosabb kockázatok között szerepel a betöltetlen álláshelyek magas aránya a küllképviselőknel.

41. A EuropeAid központi részlegei a szabályok betartását utólagos tranzakciós kontrollokkal ellenőrzik. 2009-ben ezen ellenőrzések hatókörét kibővítették, hogy az 2010-től kiterjedjen a finanszírozási szerződések és a pályázati eljárásrend betartására is. Ezen túlmenően a EuropeAid 2010-ben koncepciójának teljes körű felülvizsgálatára készül, hogy tovább javítsa az ilyen kontrollok relevanciáját és eredményességét a tranzakciók szabályszerűségére, illetve az engedélyező tisztviselő által végzett előzetes kontrollok minőségére vonatkozóan.

Küllső ellenőrzések

42. A Számvevőszék a küllső ellenőrzéseket a EuropeAid központi szolgálatai esetében eredményesnek, a küllképviselők esetében pedig részben eredményesnek ítéli.

43. A Számvevőszék szerint a küllső ellenőrzések irányítása 2009-ben számottevően javult. Az éves ellenőrzési terveket a EuropeAid útmutatóját szem előtt tartó, strukturált kockázatelemzések alapján készítették el. Az ellenőrzéseket határidőre lebonyolították, és a korábbi évekhez képest javult a konszolidált éves ellenőrzési terv megvalósulási aránya.

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

39. A Bizottság örömet fejez ki, hogy a Számvevőszék értékeli a EuropeAid intézkedéseit az ellenőrzések folyamatosságának és a felügyeleti külldetések elvégzésének tekintetében.

40. A bizottsági álláshelyek 2013-ig tartó „zéró növekedésére” való tekintettel a EuropeAid – a hatáskörén belül – a küllöttségek személyzetének kérdéseivel foglalkozik aktív humán erőforrás-politika érvényesítésével. A betöltetlen álláshelyek kérdése főként a szerződéses alkalmazottakat érinti; nem is annyira a magas cserélődési arányból fakad a nehézség, a kérdés inkább a megfelelő szakértelemmel rendelkező személyzet megtalálása. A kiválasztásuk, amelyet korábban a központ irányított, most átkerült a küllöttségek vezetéséhez, ezzel is lerövidítve a hosszú folyamatot. Ezzel párhuzamosan a EuropeAid továbbra is lekéri a kellő számú jelöltet felsorakoztató szokásos várólistát, hogy minden egyes profil és országkategória számára lehetővé tegye a toborzást.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

44. Az új feladatmeghatározást – amelyet 2007 októberében hagytak jóvá – megfelelően alkalmazták, ami előmozdította az ellenőrzési módszertan egységesítését. A Számvevőszék által megvizsgált esetekben az ellenőrzési észrevételeket megfogadták, különös tekintettel azokra a pénzügyi korrekciókra, amelyek a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetésében, illetve a soron következő vagy záró kifizetésből történő levonásban testesültek meg. A javított feladatmeghatározás hatása 2009-ben azonban még nem mutatkozott meg teljes körűen, mivel sok ellenőrzési zárójelentés még mindig azon az előző feladatmeghatározáson alapult, amely – különösen az ellenőri vélemény szövegezésében – kevésbé volt pontos.

45. Több olyan terület van tehát, ahol javulásra van szükség. A létszámhiány miatt a külképviseltek nemigen tudnak kockázatalapú ellenőrzéseket folytatni, mivel a kötelező ellenőrzések nyilván elsőbbséget élveznek. A létszámhiány az ellenőrzést követő egyeztetések elhúzódásával járhat, aminek az a kockázata, hogy egyes jogosulatlan költségtérítések már nem lesznek visszakövetelhetők.

46. A CRIS Audit rendszerrel a EuropeAid hatékonyabban tudja az ellenőrzéseket monitorozni, és több kapacitást tud az ellenőrzési megállapítások összevetésére, elemzésére és hasznosítására, illetve a belőlük következő ajánlások kidolgozására fordítani. Azonban a korábbi évekhez hasonlóan⁽²²⁾ nem minden külképviselőt rögzíti határidőre és teljes körűen az adatokat, annak dacára, hogy a EuropeAid központi részlegei emlékeztetőket küldtek, illetve az útmutatókat is aktualizálták; ez rontja a vezetői információk részét képező összesített adatok (pl. az ellenőri vélemények jellege és a jogosulatlan támogatások aránya) megbízhatóságát. Emellett a CRIS Audit nem mindig közöl pontos adatokat az ellenőrzések költségéről, és nem úgy van kialakítva, hogy tájékoztasson az ellenőrzések eredményeként végrehajtott pénzügyi korrekciókról. A EuropeAid tehát még nem használja ki teljesen az ebben az eszközben rejlő valamennyi lehetőséget, pedig ezáltal biztosíthatná ellenőrzési stratégiájának költséghatékonyágát.

Belső ellenőrzés

47. A Számvevőszék értékelése szerint a belső ellenőrzés részben eredményes.

44. A keretszerződéssel rendelkező alvállalkozók 2009-es ellenőrzési jelentéseinek több mint 95 %-a a 2007. október 1 -jén bevezetett formátumban készült, szemben a 2008-as 40 %-os arányszámmal (lásd az éves jelentés 3.1.2.1.2. szakaszának 38. lbjegyzetét).

45. Miközben igaz az, hogy a munkaerő-felvételi korlátozások negatív hatással lehetnek az ellenőrzési elszámolások folyamatának időtartamára, az ellenőrzési jelentések túlnyomó többségének meg kell érkeznie, mielőtt a Bizottság elvégzi a végső kifizetést, ezért rendkívül alacsony annak a kockázata, hogy a pénzeszközök behajthatatlanok lesznek.

A EuropeAid 2009-ben is folytatta erőfeszítéseit a pénzügyi ellenőrzés területén, és 15 küldöttségnél hat EFA-képzést tartott, amelyeket 180 küldöttségi alkalmazott és 220 külsős végzett el (az engedélyezésre jogosult tisztviselők hivatalai, minisztériumok, nem kormányzati szervezetek és auditcégek alkalmazottai, valamint projektvezetői).

46. A küldöttségeket rendszeresen emlékeztetik annak szükségére, hogy időben frissítsék a CRIS Audit nyilvántartásokat akár a pénzügyi ellenőrzési szemináriumok és képzések során is. 2010 februárja óta pénzügyi ellenőrzésről szóló szerződés (CRIS-szerződés) aláírásakor az aláírás időpontját automatikusan továbbítják a CRIS Audit felé. Ezenkívül az új eredménykimutatási oldal is teljesebb, kitöltése egyszerűbb, az ellenőrzés pedig mindaddig nem lezárható, amíg az erre vonatkozó mezőt ki nem töltik. A mező magában foglalja az ellenőrzési véleményt és a jogosulatlan kiadások összegét. Az ellenőrzések eredményeként kiállított beszédesi utalványokra vonatkozó információ is része a beszédesi utalványok CRIS-moduljának. További javítások is számba vehetők a rendszer szilárdítása céljából, de az további informatikai fejlesztéseket tesz szükségessé. Jelenleg elérhető a felderített és a végső kifizetésekor korrigált összes jogosulatlan kiadásra vonatkozó tájékoztatás. Ez 2009-ben a számlázott összegek értékének 0,7 %-át tette ki.

47. A Bizottság úgy tekinti, hogy az AIDCO belső ellenőrzése a működési kapacitásának 2009-es megszakadása ellenére is hatékony volt abban az évben. Noha az IAC-egység vezetői állása július 1. és november 15. között betöltetlen maradt, az egység kilenc nyomomonkövetési ellenőrzést hajtott végre (ebből nyolc volt tervbe véve). Ami az új ellenőrzéseket illeti, a 2009-re tervbe vett négyből egy végső ellenőrzési jelentést és két ellenőrzési jelentéstervezetet (ez egy 85 %-ban elkészült végső ellenőrzési jelentésnek felel meg az IAS módszertana szerint) nyújtottak be 2009-ben.

⁽²²⁾ 2008-as éves jelentés az EFA-ról, 39. bekezdés.

48. A belső ellenőrzési részleg (IAC) működése megfelelt annak az alapvető célnak, hogy a főigazgató számára bizonyosságot nyújtson az alkalmazott kockázatkezelési, kontroll- és belső irányítási eljárások hatékonyságáról és eredményességéről. Mivel azonban rajta kívül álló okok miatt létszámmal küzdött, sőt az osztályvezető az év nagyobb részében távol volt, a gyakorlatban az IAC nem tudott teljes kapacitással működni, s ezen okból kifolyólag a 2009-es munkatervét sem tudta teljes mértékben teljesíteni. A EuropeAid saját belső ellenőrzési részlegéről (IAC) szóló önértékelés jóváhagyását vizsgáló második utóellenőrzésről szóló jelentésében a belső ellenőrzési szolgálat (IAS) ismét szóvá tette, hogy a EuropeAid vezetősége igen lassan ülteti át a gyakorlatba az IAC ajánlásait.

A Bizottság által kiadott vezetői teljességi nyilatkozatok

49. A Bizottság által kiadott vezetői teljességi nyilatkozatok vizsgálatának eredményeit a **3. melléklet** foglalja össze.

50. Az éves tevékenységi jelentés valós képet ad az alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszerek működéséről és eredményeiről. A jelentés világos és tartalmas, elsősorban a számszerűsített mutatóknak köszönhetően. Leszögezi, hogy a több évet átfogó kontrollstruktúra kialakítását és eredményeit tekintve a EuropeAid úgy véli, hogy a portfóliójában fennmaradó kockázatok aránya nem indokolja a főigazgatói megbízhatósági nyilatkozatban foglalt fenntartást⁽²³⁾. Ezt a kijelentését azonban nem támasztja alá bizonyítékokkal. Mivel nincs kiemelt mutató annak mérésére, hogy milyen becsült pénzügyi hatása van az összes előzetes és utólagos kontroll alkalmazása után fennmaradó hibáknak⁽²⁴⁾, a EuropeAid nincs abban a helyzetben, hogy bizonyítani tudja, hogy a hiányosságok és hibák pénzügyi hatása valóban a lényegeségi küszöb alatt lenne.

51. Ami a 2009-es pénzügyi évet illeti, a EuropeAid főigazgatója úgy nyilatkozott: ésszerű bizonyosságot szerzett arról, hogy a meglévő kontrollmechanizmusok a szükséges módon garantálják a tranzakciók szabályszerűségét. A Számvevőszék ellenőrzése ezt a kijelentést nem tudja megerősíteni. Megítélésünk szerint a EuropeAid rendszerei csak részben eredményesek, a kifizetéseket pedig összességükben lényeges hibák jellemzik. Míg az EFA-ból folyósított kifizetések lényegi hibától mentesek, a EuropeAid által az Unió általános költségvetésének terhére folyósított külkapcsolati és fejlesztési kifizetéseket lényegi hibák jellemzik⁽²⁵⁾. A Számvevőszék álláspontja szerint a főigazgató nyilatkozata és tevékenységi jelentése csak részben ad valós képet a pénzgazdálkodás szabályszerűségi szempontjairól.

50. A Bizottság véleménye szerint az éves tevékenységi jelentés négy „biztosítási” építőelemében meghatározott minőségi és mennyiségi mutatók egyértelmű bizonyosságot adnak arra, hogy az ésszerű biztosításra vonatkozó főigazgatói nyilatkozat alátámasztható. Mindazonáltal a EuropeAid elismeri, további munkálatok végezhetők annak érdekében, hogy különleges mutatókat dolgozzanak ki a többéves ellenőrzési kerettel kapcsolatban; 2010-ben dolgozni kezdtek a fennmaradó hibákból származó becsült pénzügyi hatás lehetséges módszertanának átgondolására.

⁽²³⁾ 56. oldal.

⁽²⁴⁾ Lásd a Számvevőszék EFA-ról szóló 2008-as éves jelentésének 29. és 54. bekezdését.

⁽²⁵⁾ Lásd a 2009-es számvevőszéki éves jelentés 6. fejezetét a költségvetés végrehajtásáról.

Következtetések és ajánlások

52. Ellenőrzései alapján a Számvevőszék megállapítja, hogy az EFA 2009. december 31-én végződő pénzügyi évre vonatkozó beszámolója minden lényegi szempontból híven tükrözi az EFA pénzügyi helyzetét, illetve az akkor véget ért évben lezajlott gazdasági események eredményét, a költségvetési rendelet előírásaival és a számvitelért felelős tisztviselő által elfogadott számviteli szabályokkal összhangban. A Számvevőszék felhívja a figyelmet a 17. és 18. bekezdésben szereplő, a garanciák összegeire vonatkozó észrevételekre.

53. Az elvégzett ellenőrzések alapján a Számvevőszék a 2009. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozóan megállapítja, hogy:

- a) az EFA bevételei mentesek voltak a lényeges hibáktól;
- b) az EFA kötelezettségvállalásait igen gyakran előforduló, nem számszerűsíthető hibák jellemzik;
- c) az EFA kifizetései mentesek voltak a lényegi hibáktól, mégis gyakran előforduló, nem számszerűsíthető hibák jellemezték őket.

54. Amint azt a Számvevőszék az EFA-ról szóló 2008-as éves jelentésében már nyugtázta ⁽²⁶⁾, a EuropeAid átfogó kontrollstratégiát alakított ki. 2009-ben a EuropeAid tovább javított a felügyeleti és kontrollrendszerek kialakításán és alkalmazásán, de egyes területeken továbbra is hiányosságok állnak fenn. A Számvevőszék az elvégzett ellenőrzések alapján megállapítja, hogy a EuropeAid felügyeleti és kontrollrendszerei csupán részben biztosítják eredményesen a kifizetések szabályszerűségét. Ezzel kapcsolatban az alábbiakat ajánljuk megfontolásra:

- a) az átfogó kontrollstratégia tervezett felülvizsgálata során a EuropeAid dolgozzon ki kiemelt mutatót az összes előzetes és utólagos kontroll alkalmazása után még megmaradó hibák becsült pénzügyi hatásának mérésére; ezt a mutatót például a lezárt projektek reprezentatív statisztikai mintájának vizsgálatára alapozhatná;
- b) a EuropeAid ezen felülvizsgálat keretében értékelje a különböző kontrollok költséghatékonyosságát – különös tekintettel a tranzakciók utólagos ellenőrzését szolgáló rendszerre;

54. A EuropeAid úgy tervezte meg ellenőrzéseit, hogy többéves programjainak teljes idejére kiterjedjenek. A EuropeAid úgy találja, hogy a felügyeleti és ellenőrzési rendszerek hatékonyak és az évek során jelentősen fejlődtek, mint azt a Számvevőszék mintájának alapján a teljes mértékben szabályos kifizetések aránya tükrözi. A Számvevőszék által az elmúlt években tett ajánlásokat alkalmazták, és a Számvevőszék számos javító célú intézkedést elismert, amelynek eredményeként a kulcsfontosságú ellenőrző rendszerek jelentős elemeit „hatékonyak” ítélte.

- a) A Bizottság 2010-ben megkezdte munkáját a fennmaradó hibákból származó becsült pénzügyi hatás fő mutatójának kialakításához szükséges lehetséges módszertan átgondolására, mint azt a 2008-as pénzügyi jelentésre adott bizottsági válaszban közzétette.
- b) A Bizottság 2010 elején megkezdte az ellenőrzési stratégiájának felülvizsgálatát, mint azt a 2008-as pénzügyi jelentésre adott bizottsági válaszban közzétette. A Bizottság 2010-ben közleményt ad ki a külső segítségnyújtás területén elfogadható hibakockázatról.

⁽²⁶⁾ 55. bekezdés.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÉSZREVÉTELEI

- c) a EuropeAid véglegesítse és juttassa el az érintettekhez azt a pénzgazdálkodási eszköztárat, amely a végrehajtó szervezetek, a vállalkozók és a kedvezményezettek szintjén mutatózó nagy inherens hibakockázatot azáltal kívánja kezelni, hogy elmélyíti az érintettek pénzgazdálkodási és támogatási szabályokkal kapcsolatos ismereteit;
- d) a EuropeAid továbbra is gondoskodik róla, hogy a külképviseltek a megfelelő időben és teljes körűen rögzítsék adataikat a CRIS Audit rendszerben;
- e) a CRIS Audit felépítését úgy kellene módosítani, hogy információval szolgáljon a jogosulatlanul bizonyult kiadások végösszegéről, illetve arról, hogy az ellenőrzött féllel folytatott egyeztetéseket követően milyen pénzügyi korrekciókra került sor.

55. Ami a költségvetési támogatást illeti, a Számvevőszék a következőket javasolja:

- a) a EuropeAid gondoskodik arról, hogy a teljesítményhez kötött változó részletfizetések konkrét feltételei világosan határozzák meg a mutatókat, a célokat, a számítási módszereket és az igazolások forrását;
- b) a EuropeAid gondoskodik róla, hogy a külképviseltek jelentéseikben jól szerkesztett és átlátható módon bizonyítsák, hogy a közpénzek kezelésében valóban haladás mutatkozik. Tegyék ezt oly módon, hogy a) határozzák meg egyértelműen azokat a kritériumokat, amelyekhez képest a haladást mérik (vagyis hogy melyek a támogatott országtól a tárgyidőszak alatt elvárt eredmények); b) mutassák be a ténylegesen elért haladást; és c) indokolják meg, hogy adott esetben miért nem haladt a tervek szerint a reformprogram.

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

- c) A pénzügyi kezelési eszközkészletet 2010-ben véglegesítik, és kellő figyelmet szentelnek a Számvevőszék által felvetett kérdésekre.
- d) A EuropeAid további erőfeszítéseket tesz annak biztosítására, hogy megfelelően és kellő időben töltsék fel az információt a CRIS Audit rendszerébe.
- e) A jogosulatlan kiadások összegét egy-egy ellenőrzési nyilvántartás lezárása előtt (2010. február óta kötelező mező) fel kell tölteni a CRIS Auditba. Az ellenőrzések eredményeként kiállított beszédési utalványokra vonatkozó információ is része a beszédési utalványok CRIS-moduljának. További javítások is számba vehetők a rendszer szilárdítása céljából, de ez további informatikai fejlesztéseket szükségeltet. Jelenleg elérhető a felderített és a végső kifizetésekor korrigált összes jogosulatlan kiadásra vonatkozó tájékoztató. Ez 2009-ben a számlázott összegek értékének 0,7 %-át tette ki.

55.

- a) A Bizottság elismeri a nagyobb szigor fontosságát a teljesítmény-célok, a számítási módszerek és az ellenőrzési források meghatározásában. Az új programok átgondolása érdekében a EuropeAid kölcsönös felülvizsgálati folyamata során (minőségtámogató csoport) a kérdés nagyobb figyelmet kap.
- b) A Bizottság felülvizsgált keretet alakított ki a közpénzkezelés fejlődésének felügyeletére és jelentéstételére, amely a kiinduló elvárásokhoz képest elért eredményekre összpontosít. E felülvizsgált formátumot 2010 júniusában véglegesítették, és a felülvizsgált megközelítést alkalmazó országjelentések alapján fogják értékelni a 2010-es és azon túl fennmaradó összegek kifizetésének jogsultságát.

1. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI FEJLESZTÉSI ALAP ÁLTAL LEBONYOLÍTOTT TRANZAKCIÓK TESZTELÉSÉNEK EREDMÉNYE

	2009						2008	2007
	Projektek		Költségvetési támogatás		Összesen			
A MINTA MÉRETE ÉS ÖSSZETÉTELE								
Összes kötelezettségvállalás:	40		10		50		45	60
Összes tranzakció (ebből):	150		20		170		170	148
Előlegek	0		0		0		40	0
Közbenső/záró kifizetések	150		20		170		130	148
A TESZTELÉS EREDMÉNYE								
(százalékban, illetve a tranzakciók számában)								
Hibák által nem érintett tranzakciók	80 %	{120}	65 %	{13}	78 %	{133}	76 %	63 %
Hibák által érintett tranzakciók	20 %	{30}	35 %	{7}	22 %	{37}	24 %	37 %
A HIBÁK ÁLTAL ÉRINTETT TRANZAKCIÓK ELEMZÉSE								
(százalékban, illetve a tranzakciók számában)								
Hibatípus szerinti megoszlás								
Nem számszerűsíthető hibák	57 %	{17}	100 %	{7}	65 %	{24}	61 %	49 %
Számszerűsíthető hibák	43 %	{13}	0 %	{0}	35 %	{13}	39 %	51 %
Hibatípus: Támogathatóság	23 %	{3}	0 %	{0}	23 %	{3}	44 %	68 %
Megalapozottság	23 %	{3}	0 %	{0}	23 %	{3}	38 %	21 %
Pontosság	54 %	{7}	0 %	{0}	54 %	{7}	19 %	11 %
A SZÁMSZERŰSÍTHETŐ HIBÁK BECSÜLT HATÁSA								
A legvalószínűbb hibaarány:								
< 2 %	X							
2 %–5 %							X	X
> 5 %								

2. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI FEJLESZTÉSI ALAP ÉS AZ ÁLTALÁNOS KÖLTSÉGVETÉSBŐL FINANSZÍROZOTT FEJLESZTÉSI
TÁMOGATÁSOK RENDSZEREIRE VONATKOZÓ VIZSGÁLAT EREDMÉNYE

A kiválasztott felügyeleti és kontrollrendszerek értékelése

Érintett rendszer	Előzetes ellenőrzések	Monitoring és felügyelet	Külső ellenőrzések	Belső ellenőrzések	Általános értékelés
A EuropeAid központi részlegei					
Külképviseltek				N/A	

A felügyeleti és kontrollrendszerek általános értékelése

Általános értékelés	2009	2008	2007

Jelmagyarázat

	Eredményes
	Részben eredményes
	Nem eredményes
	N/A: nem alkalmazható vagy nem került értékelésre

3. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÁLTAL KIADOTT, AZ EURÓPAI FEJLESZTÉSI ALAPRA ÉS AZ ÁLTALÁNOS
KÖLTSÉGVETÉSBŐL FINANSZÍROZOTT FEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ VEZETŐI TELJESSÉGI
NYILATKOZATOK VIZSGÁLATÁNAK EREDMÉNYE

A főbb érintett főigazgatóságok	A főigazgató által kiadott nyilatkozat jellege (*)	Megfogalmazott fenntartások	A Számvevőszék észrevételei	A megbízhatóság általános értékelése
AIDCO	fenntartás nélkül	N/A	A EuropeAid átfogó kontrollstratégiát léptetett életbe. Felügyeleti és kontroll-rendszereinek kialakításában és alkalmazásában ismét komoly javulás tapasztalható. A Számvevőszék ellenőrzése azonban úgy találta, hogy bizonyos kontrollokban még mindig mutatkoznak hiányosságok, és a kifizetéseket lényeges hibák jellemzik.	B

(*) A főigazgató megbízhatósági nyilatkozatában leszögezi: kellő bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy az alkalmazott kontrolleljárások a szükséges módon garantálják a tranzakciók szabályszerűségét.

A: A főigazgató nyilatkozata és az éves tevékenységi jelentés korrekt értékelést ad a pénzügyi irányítás szabályszerűségéről.

B: A főigazgató nyilatkozata és az éves tevékenységi jelentés csak részben ad korrekt értékelést a pénzügyi irányítás szabályszerűségéről.

C: A főigazgató nyilatkozata és az éves tevékenységi jelentés nem ad korrekt értékelést a pénzügyi irányítás szabályszerűségéről.

4. MELLÉKLET

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT KERETÉBEN TETT FŐBB ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA

	A Számvevőszék észrevétele	A Számvevőszék elemzése	A Számvevőszék ajánlásai	A Bizottság válasza
1.	Konkrétan kellene megfogalmazni az arra vonatkozó következtetéseket, hogy a különböző kontrollok eredményei miként járulnak hozzá a főigazgató által szerzett bizonyossághoz, illetve kiemelt mutatót kellene kidolgozni annak megbecsüléséhez, hogy az összes előzetes és utólagos kontroll alkalmazását követően mekkora a fennmaradó hibák pénzügyi hatása. (2008-as éves jelentés, 54. bekezdés)	A 2009-es éves tevékenységi jelentés a valóságnak megfelelően mutatja be az alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszerek működését és eredményét. A jelentés világos és tartalmas, elsősorban a számszerűsített mutatóknak köszönhetően. Azonban nem mutatja ki egyértelműen, hogy a különböző kontrollok eredményeit a főigazgató felhasználja az azzal kapcsolatos ésszerű bizonyosság megszerzésékor, hogy a hiányosságok és a hibák pénzügyi hatása valóban a megállapított lényegességi küszöb alatt van.	A EuropeAid a tervezett kontrollstratégiai felülvizsgálat során dolgozzon ki egy olyan kiemelt mutatót, amelynek alapján megbecsülhető az összes előzetes és utólagos kontroll végrehajtása után fennmaradó hibák pénzügyi hatása.	<i>Amint a 2008-as éves jelentésre adott válaszaiban megfogalmazta, a Bizottság már dolgozik azokon a lehetséges módszereken, amelyekkel 2010-ben kifejleszhető lesz egy olyan kiemelt mutató, amely a fennmaradó hibák becsült pénzügyi hatását jelzi.</i>
2.	Javítsák az előzetes ellenőrzéseket azáltal, hogy jobban összpontosítanak a legfontosabb kockázatokra. (2008-as éves jelentés, 55. bekezdés, a) pont)	A kiadások támogathatóságával, az igényelt összegek számításával és az előírt bizonylatok meglétével kapcsolatos ellenőrzésekben továbbra is hiányosságok tapasztalhatók.	A EuropeAid véglegesítse és juttassa el az érintettekhez azt a pénzgazdálkodási eszköztárat, amely a végrehajtó szervezetek, az alvállalkozók és a kedvezményezettek szintjén mutatózó nagy eredendő hibakockázatot azzal kezeli, hogy elmélyíti az érintettek pénzgazdálkodási és támogathatósági szabályokkal kapcsolatos ismereteit.	<i>2010-ben megtörténik a pénzgazdálkodási eszköztár véglegesítése. A Számvevőszék által felvetett problémákat fontolóra vesszük.</i>
3.	Az éves ellenőrzési tervek kidolgozása alapuljon strukturáltabb kockázatelemzésen, illetve a célhoz rendelhető erőforrások reálisabb felmérésén. (2008-as éves jelentés, 55. bekezdés, b) pont)	Az éves ellenőrzési terveket strukturált kockázatelemzés alapján készítették el, a EuropeAid útmutatójának megfelelően. A létszámhiány miatt a külképviseltek nemigen tudnak kockázatalapú ellenőrzéseket folytatni, mivel a kötelező ellenőrzések nyilván elsőbbséget élveznek. A létszámhiány az ellenőrzést követő egyeztetések elhúzódsával járhat, aminek az a kockázata, hogy egyes jogosulatlan költségterítések már nem lesznek visszakövetelhetők.	Az éves ellenőrzéstervezés ügyében megfelelő intézkedés történt.	<i>A Bizottság egyetért azzal, hogy az ellenőrzéstervezés terén lényeges előrelépések történtek.</i>
4.	Egész évben felügyeljék alaposabban az éves ellenőrzési tervek végrehajtását, hogy időben kiderüljenek a jelentősebb eltérések, és sor kerülhessen kiigazító intézkedésekre. (2008-as éves jelentés, 55. bekezdés, c) pont)	A EuropeAid központi részlegei – így többek között a földrajzilag illetékes igazgatóságok is – rendszeresen ellenőrzik a végrehajtást. Szükség esetén kivizsgálják az eltéréseket, és kiigazító intézkedéseket foganatosítanak.	Az e téren hozott intézkedések kielégítőek.	<i>A Bizottság egyetért azzal, hogy az ellenőrzési tervek végrehajtásának felügyelete lényegesen javult.</i>

	A Számvevőszék észrevétele	A Számvevőszék elemzése	A Számvevőszék ajánlása	A Bizottság válasza
5.	A CRIS Audit funkcióinak továbbfejlesztése révén tegyék hatékonyabbá és eredményesebbé az ellenőrzési tevékenységek monitorozását, illetve az ellenőri megállapítások és ajánlások elemzését és hasznosulását. (2008-as éves jelentés, 55. bekezdés, d) pont)	A CRIS Audit az ellenőrzések költségéről nem mindig ad pontos adatokat, és arról egyáltalán nem tájékoztat, hogy történt-e pénzügyi korrekció az ellenőrzés eredményeképp.	A CRIS Audit felépítését úgy kellene módosítani, hogy információval szolgáljon a jogosulatlanul bizonyult kiadások végösszegéről, illetve arról, hogy az ellenőrzött féllel folytatott egyeztetéseket követően milyen pénzügyi korrekciókra került sor.	A CRIS Audit 2010. februári javítása óta a jogosulatlan kiadások összegét az ellenőrzési tétel lezárása előtt jelezni kell. Az ellenőrzések alapján kiadott visszafizetési felszólításokra vonatkozó információk a CRIS visszafizetési felszólítások moduljában szerepelnek.
6.	A EuropeAid továbbra is gondoskodjon róla, hogy a küllépviseltek a megfelelő időben és teljes körűen rögzítsék adataikat a CRIS Audit rendszerben. (2008-as éves jelentés, 55. bekezdés, e) pont)	Nem minden küllépviseltek rögzíti határidőre és teljeskörűen az adatokat, annak dacára, hogy a EuropeAid központi részlegei emlékeztetőket küldtek, illetve az útmutatókat is aktualizálták. Ez rontja a vezetői információk részét képező összesített adatok (pl. az ellenőri vélemények jellege és a jogosulatlan támogatások aránya) megbízhatóságát.	Az EuropeAid gondoskodjon róla, hogy a küllépviseltek a megfelelő időben és teljes körűen rögzítsék adataikat a CRIS Audit rendszerben.	A EuropeAid továbbra is törekedni fog arra, hogy az adatok a CRIS Audit rendszerben megfelelően és pontosan kerüljenek rögzítésre.
7.	Az AKCS-országokkal foglalkozó C igazgatóságon alkalmazott módszerek eredményei alapján a EuropeAid vizsgálja felül a tranzakciók utólagos ellenőrzését végző rendszert, és értékelje, hogy szükséges-e, illetve megvalósítható-e ezeknél a kontrolloknál a hatókör kiterjesztése. (2008-as éves jelentés, 55. bekezdés, f) pont)	2009-ben a EuropeAid kibővítette ezen ellenőrzések hatókörét, hogy az kiterjedjen a finanszírozási szerződések és a pályázatási eljárásrend betartására is. A EuropeAid 2010-ben felül kívánja vizsgálni az egész módszertant, hogy kiderítse, miként lehetne továbbfejleszteni az ilyen kontrollok relevanciáját és eredményességét olyan területeken, mint a tranzakciók jogszerűségének vizsgálata, illetve az engedélyező tisztviselők által alkalmazott előzetes kontrollok.	Az EuropeAid ezen felülvizsgálat keretében értékelje a különböző kontrollok költséghatékonyságát – különös tekintettel a tranzakciók utólagos ellenőrzését szolgáló rendszerre – és vizsgálja meg, hogy a lezárt projektek reprezentatív statisztikai mintájának éves ellenőrzése releváns és megvalósítható-e.	Amint a 2008-as éves jelentésre adott válaszaiban megfogalmazta, a Bizottság 2010 elején megkezdte kontrollstratégiájának felülvizsgálatát (beleértve egy a lezárt projektekből álló reprezentatív statisztikai minta ellenőrzésén alapuló, a fennmaradó hibaarányra vonatkozó lehetséges mutatót is). 2010-ben a Bizottság közleményt készít a külső támogatások terén elfogadható hibakockázatról.
8.	A EuropeAid folytassa erőfeszítéseit annak érdekében, hogy a költségvetési támogatásra való jogosultságról szóló döntéseknél jól szerkesztett, áttekinthető módon tudja bizonyítani, hogy a kedvezményezett ország releváns reformprogrammal rendelkezik az összes jelentős hiányosság belátható időben belüli kezeléséhez, és elkötelezett ennek a programnak a végrehajtása mellett. (2008-as éves jelentés, 56. bekezdés, a) pont)	A 10. EFA keretében kötött finanszírozási szerződések egyértelműbb keretet nyújtanak az általános támogathatósági feltételek értékeléséhez. Ami a közpénzek kezelésére vonatkozó kritériumot illeti, a finanszírozási szerződések az adott országok, a Bizottság, illetve más donorok között egyeztetett értékelési rendszereket kötnek ki; ilyenek például a teljesítményértékelési keretrendszerek (PAF), melyek a költségvetési támogatások évenkénti közös vizsgálatánál alkalmazandók. Az elsődleges célokat, az időbeli ütemezést és az információk forrását meghatározó ilyen keretrendszerek alkalmazása megkönnyíti az előrehaladás egységes szerkezetben és formában szerkesztett értékelését, és ily módon javítja a kifizetési határozatok átláthatóságát.	Az e téren hozott intézkedések kielégítőek.	A Bizottság egyetért azzal, hogy a költségvetési támogatásra való jogosultsággal és a kifizetési feltételekkel kapcsolatos döntéshozatali keretrendszer jelentős mértékben javult.

	A Számvevőszék észrevétele	A Számvevőszék elemzése	A Számvevőszék ajánlásai	A Bizottság válasza
9.	A EuropeAid gondoskodjon róla, hogy a jövőben az összes finanszírozási szerződés átfogó és egyértelmű alapot nyújtson a kifizetési feltételek betartásának értékeléséhez. (2008-as éves jelentés, 56. bekezdés, b) pont)	A teljesítményhez kötött változó részletfizetések konkrét feltételei – úgymint az egyes mutatók célértékei, a teljesítményigazolás adatforrásai és a számítási módszerek – gyakran többféleképpen értelmezhetőek, ami befolyásolhatja a kifizetési határozatok átláthatóságát.	A EuropeAid gondoskodjon arról, hogy a teljesítményhez kötött változó részletfizetések konkrét feltételei világosan határozzák meg a mutatókat, a célokat, a számítási módszereket és az igazolások kibocsátóját.	A Bizottság elismeri annak jelentőségét, hogy nagyobb szigorral kell meghatározni a teljesítménycélokat, a számítási módszereket és az igazolások kibocsátóját. Ennek a kérdésnek a EuropeAid szakértői értékelési folyamata (minőségbiztosítási csoport) szentel majd nagyobb figyelmet, ahol új programok megvitatására is sor kerül.